

7/416

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

SÜRELİDİR

Sayı : 30824082/610- 248
Konu : Diyarbakır Milletvekili
Ziya PİR'in
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2016

15 Ocak 2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16/12/2015 tarihli ve 43452547-120.07-7613 sayılı yazınız.

Diyarbakır Milletvekili Ziya PİR'in; Diyarbakır'da yapıldığı iddia edilen bir imar planı değişikliği hakkında, Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/416 Esas sayılı yazılı soru önergesi incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Fatma Güldemet SARI
Bakan

EK:

-Cevap Yazısı (1 Adet, 3 Sayfa)

DİYARBAKIR MİLLETVEKİLİ
SAYIN ZİYA PİR'İN
TBMM 7/416 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
DAİR SORULAR VE CEVAPLARI

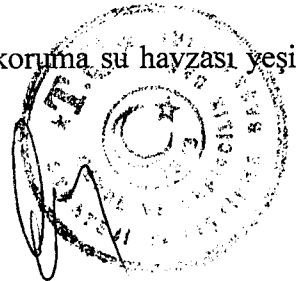
SORULAR:

Dicle Haber Ajansının geçtiği habere göre; Bakanlığınızca Diyarbakır'daki yerel yönetimlerin görüşü alınmadan Kent Ormanı'nın 1/100.000'lik imar planında değişikliğe gidilerek Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından daha önce 'Kent Ormanı' olarak planlanan 650 hektarlık yeşil alandaki 290 hektarlık hazine arazisini İl Jandarma Komutanlığı'na tahsis edildiği iddia edilmektedir. Söz konusu karar ile Bakanı olduğunuz Çevre ve Şehircilik Bakanlığı "Kent Ormanı" olarak adlandırılan araziye seçerek Diyarbakır kentinin gelişimine darbe vurmaktadır. "Atış alanı, mühimmat deposu ve lojman" yapılmak üzere Jandarma Genel Komutanlığı'na devredilmesi planlanan arazi yerel yönetimlerce hazırlanan imar planında Kent Ormanı yeşil alan olarak belirlenmiştir. Askeri alanların, Diyarbakır kent merkezinin % 10'una tekabül ettiğini vurgulamak gerekir. Ayrıca 6 Aralık 2015'e kadar aldığınız kararın askıda kalacağını belirlenmiş olması söz konusu kararın aceleyle getirilmek istendiğini göstermektedir.

Şehir planlamasında konut, ticaret alanları ve yeşil alanlar önceden belirli bir plan doğrultusunda hazırlanmaktadır. Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi'nin kentin yeşil alanını karşılamak için hazine arazisini kent ormanına çevirmek amacıyla bir planlama yapmış olup; Bu planlama Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmış bir plandır. Ancak aradan geçen zaman itibarıyla Bakanlığınızın onayladığı planı yine bakanlığınız iptal edip araziye askeriye devredilmek üzere imar plan değişikliğini yapmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1) Diyarbakır'da Kent Ormanı olarak belirlenen arazinin 290 hektarlık parselindeki imar plan değişikliğinin gerekçesi nedir?
- 2) Plan değişikliğine gidilirken Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinden görüş alınmış mıdır?
- 3) Bu Plan değişikliği işleminde Jandarma Genel Komutanlığı'nın bir talebi olmuş mudur?
- 4) Bakanlığınız Diyarbakır'daki yerel yönetimler tarafından Kent Ormanı olarak belirlenen arazinin orman olmasını neden istemiyor?
- 5) İdarenin aldığı mevzu bahis kararda kamu yararı ilkesi gözetilmekte midir?
- 6) Daha önce bakanlığınızca onaylanan plana göre Kent Ormanı olarak belirlenen devir arazinin kent Jandarma Genel Komutanlığı'na "atış alanı, mühimmat deposu ve lojman" olarak kullanılmak üzere Plan değişikliği işleminde kamu yararı nedir?
- 7) Söz konusu kararla kentin ticaret, ulaşım ve doğaya verilecek tahribatlar hesaplanmış mıdır?
- 8) Askeri alan için ayrılacak başka alanlar olmasına rağmen planlı ve şehrin gelişim aksında neredeyse şehrin içinde kalmış bir alanın tercih edilme sebebi nedir?
- 9) Genel politikanızda ve daha önceki seçim bildirgelerinizde askeri alanların şehirlerin dışına çıkarılması öngörülürken, yapılan işlemin anlamı nedir?
- 10) 290 hektarlık yeşil alan kaldırılmış yerine 170 hektarlık mutlak koruma su hayzası yeşil alan olarak gösterilmiştir. Yapılan işlem mevzuata uygun mudur?

CEVAPLAR:

1- Bahse konu askeri alana ilişkin Çevre Düzeni Planı Değişikliği Diyarbakır Valiliği Milli Emlak Müdürlüğü'nün talebi üzerine hazine arazisinin kent ve bölge geneline hizmet verecek nitelikte güvenlik tesisi (Jandarma Komutanlığı'na bağlı çalışma ve barınma tesisleri) oluşturulmak üzere Askeri Alan olarak kullanılması amacı ile gerçekleştirilmiştir.

2- Diyarbakır Valiliği Milli Emlak Müdürlüğü'nün talebi üzerine Bakanlığımız, 3194 sayılı İmar Kanunu'nun 9 unu maddesi ve Bakanlığımızın 644 sayılı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 2 nci maddesinin (ç) bendi uyarınca milli güvenliğe yönelik tesislere ilişkin kullanımların planlarını resen onaylama yetkisini kullanmıştır. Bu bağlamda ilgili mevzuat uyarınca bahse konu milli güvenliğe yönelik tesise ilişkin Çevre Düzeni Planı Değişikliği kapsamında Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı görüşü alınmamıştır.

Tahsis süreci kapsamında; Diyarbakır Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü tarafından Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan imar planlarında bu doğrultuda değişikliğe gidilmesi talep edilmiş bununla birlikte Jandarma Genel Komutanlığı 10.09.2015 tarihli ve 4220-65887 sayılı yazısı ile Diyarbakır Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü'nden mülkiyeti Hazineye ait olan bahse konu alanın tahsisini talep etmiş; bu doğrultuda Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan imar planlarında bu doğrultuda değişikliğe gidilmesi talep edilmiş, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından bahse konu alanın Çevre Düzeni Planı'nda "büyük kentsel açık yeşil alan" olarak planlı olması gerekçe gösterilerek bahse konu tahsis talebine yönelik imar planı değişikliklerinin gerçekleştirilemeyeceği yönünde görüş bildirilmiştir.

Söz konusu alanda Diyarbakır Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü'nün Jandarma Genel Komutanlığı'na tahsis kapsamında kamu yararı gözetilerek plan onayı yapılmıştır.

3- Diyarbakır İlinde bulunan Jandarma Genel Komutanlığına tahsisli alanların şehrin değişik yerlerinde bulunması ve bu sebeple güvenlik zafiyeti oluşması sebebiyle, Jandarma Genel Komutanlığı 10.09.2015 tarihli ve 4220-65887 sayılı yazısı ile Diyarbakır Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğünden mülkiyeti Hazineye ait olan bahse konu alanın tahsisini talep etmiş; bu doğrultuda Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanlığı'ndan imar planlarında bu doğrultuda değişikliğe gidilmesi talep edilmiştir.

Bölgenin üst ölçekli planı olan Adıyaman-Şanlıurfa-Diyarbakır Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın yukarıda anılan 4.20. numaralı plan hükmü ile güvenlik amaçlı alanlara ilişkin imar planlarının Çevre Düzeni Planı Değişikliğine gerek olmaksızın, kurum ve kuruluşların görüşlerine uyularak ilgili idaresince hazırlanıp onaylanabileceği düzenlenmesi bulunduğu halde Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi tarafından bahse konu alanın Çevre Düzeni Planı'nda "büyük kentsel açık yeşil alan" olarak planlanması gerekçe gösterilerek bahse konu tahsis talebine yönelik imar planı değişikliklerinin gerçekleştirilemeyeceği yönünde görüş bildirilmesi ve Diyarbakır Valiliği, Defterdarlık Milli Emlak Müdürlüğü'nün Bakanlığımız hitaplı 30.09.2015 tarihli ve 10803 sayılı yazısı ile (dolayısıyla Jandarma Genel Komutanlığı'nın talebi) belirtilen talebi üzerinde 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği gerçekleştirilmiştir.

4- Yapılan değişiklik kapsamında Askeri Alan olarak ve yeni Kentsel Yeşil Alan olarak ayrılan alanlara ilişkin plan üzerindeki incelemelerde, mevcut durumda fiilen her iki alanın da aktif kentsel yeşil alan olarak kullanılmadığı, boş ve atıl bir durumda olduğu tespit edilmiştir. Diğer yandan Çevre Düzeni Planı değişikliği ile kentin ihtiyaç duyacağı yeşil alan miktarında azalmaya neden olunmaması amacıyla da kentlinin erişiminde sorun oluşturmayacak konumda yeni bir kentsel yeşil alan da ayrılmıştır.

Dolayısıyla, Diyarbakır Kent bütünü için öngörülen yeşil alan miktarında herhangi bir azalma söz konusu değildir. Diğer yandan Plan değişikliği ile Diyarbakır İlinin batı girişinde Yol boyu pırınçlık mevkiinde, çevre düzeni planında tamamı "Tarım Arazisi" ve bir kısmı "Yeraltı Su Kaynakları Koruma Alanı" sınırları içerisinde kalan 39 no.lu parselin bulunduğu alanın kentsel yeşil alan olarak ayrılması Diyarbakır İlinin yer altı su kaynaklarının da korunması açısından çok önemli ve stratejik bir karardır.

Ayrıca, bir alanın askeri alan olarak belirlenmesi tüm alanın yapılaşacağı anlamına gelmemekte olup, gerekli ağaçlandırmalar da yapılmaktadır.

5- Yaşam konforunun en temel ve en asgari ilkesi olan bireylerin güvenlik ihtiyacının karşılanmasına yönelik çevre düzeni planı değişikliği yüksek düzeyde kamu yararı içermektedir. Diğer yandan yeni kentsel yeşil alan olarak ayrılan alanın kısmen Yeraltı Su Kaynakları Koruma Alanı sınırları içerisinde kalması kısmen de bu alan için tampon niteliği taşıyacak bir konuma sahip olması Diyarbakır İlinin yer altı su kaynaklarının da korunması açısından taşıdığı önem ile yine yüksek düzeyde kamu yararı içermektedir.

6- Bahse konu alanın kentin ve kentlinin güvenliği için büyük önem taşıdığı göz önünde bulundurulduğunda muhteva ettiği kamu yararı açıktır.

7- Askeri Alan ve yeni Kentsel Yeşil Alan olarak ayrılan alanlara ilişkin plan üzerinde yapılan incelemelerde, mevcut durumda fiilen aktif kentsel yeşil alan olarak kullanılmadığı ve her iki alanın da boş ve atıl bir durumda olduğu görülmüştür.

Diğer taraftan, Çevre Düzeni Planı değişikliği ile kentin ihtiyaç duyacağı yeşil alan miktarında azalmaya neden olunmaması amacıyla da kentlinin erişiminde sorun oluşturmayacak konumda yeni bir kentsel yeşil alan da ayrılmıştır. Bu bağlamda Diyarbakır Kent bütünü için öngörülen yeşil alan miktarında herhangi bir azalma söz konusu olmayacağından ve bahse konu alanda herhangi bir orman varlığı mevcut olmadığından bahse konu Çevre Düzeni Planı değişikliğinin doğaya herhangi bir tahribat vermesi söz konusu değildir. Ayrıca, plan değişikliği sürecinde alanın yakın çevresi ile fonksiyonel ilişkileri de göz önünde bulundurulduğundan, kentin ticaretine ve ulaşımına herhangi bir zarar vermeyecektir.

8- Her ne kadar Çevre Düzeni Planı ile "büyük kentsel yeşil alan" olarak düzenlenmiş olsa da herhangi bir ağaçlandırma çalışması yapılmamış ve boş ve atıl bir durumda olan, Hazine mülkiyetindeki bahse konu alan askeri alan için mevcut fonksiyonu, kullanım durumu büyüklüğü, konumu ve mülkiyet durumu gibi hususlar göz önünde bulundurulduğunda en uygun alan olması sebebiyle tercih edilmiştir.

9- Bahse konu husus yalnızca kışlaların şehir dışına taşınmasına ilişkin Milli Savunma Bakanlığı kararıdır. Tüm askeri alanları kapsayan bir karar değildir. Söz konusu çevre düzeni planı değişikliği ile düzenlenen alan, askeri amaçlı kullanılacak bir alandır.

10- Bahse konu düzenleme; hazine mülkiyeti ve alansal elverişlilikler dikkate alınarak yapılmıştır. Bu bağlamda, yeni kentsel yeşil alan olarak ayrılan alanın kısmen Yeraltı Su Kaynakları Koruma Alanı sınırları içerisinde kalması kısmen de bu alan için tampon niteliği taşıyacak bir konuma sahip olması Diyarbakır İlinin yer altı su kaynaklarının da korunması açısından önemlidir. Diğer yandan askeri alanın varlığını kentsel yeşil alan kaybı olarak da görmek mümkün değildir. Mevzuata aykırılık söz konusu değildir.

